

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland

Gemeente Amsterdam
Afdeling Ruimte en Duurzaamheid
T.a.v. de heer E. Bos

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam
Telefoon (020) 555 66 66

Bezoekadres :

IJ-tunnel 4
1011 TA Amsterdam

www.brandweer.nl/amsterdam-amstelland
info@brandweeraa.nl

Datum	7 augustus 2020	Behandeld door	C. Mars
Onze referentie	41/RoEv-2020	Telefoon	0651956958
Uw referentie		E-mail	c.mars@brandweeraa.nl
Uw mail van	1 juli 2020	Onderwerp	Advies externe veiligheid voorontwerp bestemmingsplan "Amstelkwartier derde fase West"
		Bijlagen	Geen

Geachte heer Bos,

Op 1 juli 2020 hebben wij uw bericht ontvangen om commentaar te geven op het voorontwerp bestemmingsplan "Amstelkwartier derde fase West" in de gemeente Amsterdam.

In en nabij het plangebied ligt een hogedruk aardgasleiding. Het bevoegd gezag moet daarom de risico's hiervan betrekken bij de besluitvorming. Dit advies geeft inzicht in de gevaren, gevolgen en risico's van een mogelijk ongeval en de mogelijkheden voor de hulpverlening en zelfredzaamheid. Geadviseerd wordt de beschreven maatregelen te overwegen en bij de afweging over de acceptatie van het risico de mogelijkheden voor zelfredzaamheid en hulpverlening te betrekken.

Situatie

Het plangebied wordt begrensd door de Amstelstroomlaan met Amstelkwartier 1e en 2e fase in het noorden, de Duivendrechtsevaart in het westen, de kade van insteekhaven in de Duivendrechtsevaart met het Kauwgomballenkwartier in het zuiden en het terrein aan de Daniël Goedkoopstraat in het oosten.

In het voorliggende plan staat de woonfunctie voorop, maar er zijn in het bestemmingsplangebied onder meer ook bedrijvigheid en voorzieningen toegestaan in de eerste bouwlaag/plint van de bebouwing. De ontwikkeling van de nieuwe buurt met functiemenging richt zich op de bouw van circa 800 woningen en ruimte voor winkels, horeca, werkruimtes en overige (maatschappelijke) voorzieningen.

De geplande bebouwing in het plan ligt tussen de 10 en 150 meter van een hogedruk aardgasleiding. In de toelichting bij het plan zijn al onderdelen uit eerdere adviezen van de brandweer over de hogedruk aardgasleiding in het gebied Amstelkwartier opgenomen.

Gevaren en gevolgen

De kans op een ongeval met gevaarlijke stoffen is klein, maar niet onmogelijk. Om de mogelijke gevolgen voor het plangebied te kunnen bepalen is inzicht in het potentiële gevaar nodig. Dit gevaar wordt veroorzaakt door de effecten van de mogelijke ongevalsscenario's bij de hogedruk aardgasleiding.

Door bijvoorbeeld graafwerkzaamheden kan een breuk in de ondergrondse aardgasleiding ontstaan. Het aardgas stroomt dan onder hoge druk uit de leiding en ontsteekt. De fakkel die ontstaat blijft branden tot de leiding wordt afgesloten en is leeggestroomd. Dit kan uren duren. Een fakkelbrand veroorzaakt hittestraling die honderden meters ver komt. De hittestraling is in combinatie met de blootstellingsduur bepalend voor het slachtoffer- en het schadebeeld. Het plangebied en de geplande bebouwing ligt in het effectgebied van de fakkel. Een standaard woongebouw nabij de leiding is naar verwachting niet bestand tegen de hitte, zal ernstige schade oplopen en weinig bescherming bieden aan personen in het gebouw. Veel van de aanwezige personen worden slachtoffer (overlijden of raken gewond). Dit scenario heeft een aanzienlijke impact op de samenleving.

Uitgebreide beschrijvingen van scenario's van ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen gevonden worden op www.scenarioboek.nl.

Zelfredzaamheid

Personen zijn na een ongeval bij de aardgasleiding in eerste instantie op zichzelf en anderen aangewezen. Bij de fakkelbrand die kan ontstaan zijn er beperkte mogelijkheden voor aanwezige personen om zichzelf in veiligheid te brengen. Voor vluchten is weinig tijd. De gebouwen bieden niet altijd voldoende bescherming om in te schuilen. Dit is afhankelijk van de afstand tot de leiding en de constructie van het gebouw. Als er (nood)uitgangen en vluchtroutes van de risicobron af gerealiseerd worden draagt dat bij aan een veiligere vluchtweg. Bij een fakkelbrand heeft vluchten alleen zin als er uit het zicht van de fakkel onder dekking van constructies gevlucht kan worden. De zelfredzaamheid kan worden bevorderd door een goede voorbereiding en aanwezigen goed te instrueren over de handelingen die moeten worden verricht bij een incident. Goede voorlichting en communicatie verbeteren de zelfredzaamheid.

Hulpverlening

De hulpverlening kan een ongeval met een hoge druk aardgasleiding niet voorkomen. Het ongeval heeft al plaatsgevonden als zij arriveert. De hulpverlening bereidt zich wel voor op de gevolgen. De hulpverlening richt zich dan voornamelijk op het beperken van de gevolgen in de omgeving, het bestrijden van branden die zijn ontstaan, het afschermen van de omgeving, het helpen van gewonden en het beperken van de schade. De veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is voorbereid op ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Bij een ongeval met de hogedruk aardgasleiding waarbij een fakkel ontstaat moet afstand worden gehouden. Door de hitte kan de brandweer binnen een afstand van honderden meters van het ongeval niet optreden. Zij moet wachten tot de fakkel is gedoofd om in dit gebied hulp te kunnen verlenen. Dit kan enkele uren duren.

De bereikbaarheid, opstelplaatsen en de waterwinning zijn mede bepalend voor de inzet van de hulpdiensten. Bij de inrichting van het gebied rekening houden met de bereikbaarheid, opstelplaatsen en de waterwinning vergroot de mogelijkheden voor de hulpdiensten.

Maatregelen

Een aantal mogelijke maatregelen die de risico's van een ongeval met de hogedruk aardgasleiding voor het plangebied kunnen beperken worden hieronder genoemd. Dit zijn niet de enige maatregelen die genomen kunnen worden, maar geven een denkrichting aan. Door het nemen van maatregelen kan de kans op een ongevalsscenario worden verkleind of kunnen de gevolgen worden beperkt.

- Voorzieningen treffen om de ondergrondse buisleidingen te beschermen tegen beschadigingen, waardoor de kans op een ongeval wordt verkleind.
- Werkzaamheden nabij of aan de aardgasleiding onder strikte begeleiding uitvoeren.
- Waar mogelijk de constructie van gebouwen zo uitvoeren dat bescherming wordt geboden tegen de hittestraling en er in deze gebouwen kan worden geschild.
- Bebouwing en voorzieningen zo uitvoeren dat er vluchtroutes zijn waar personen niet worden blootgesteld aan de hittestraling.
- Toekomstige bewoners bewust maken van de mogelijke gevaren van een ongeval met hoge druk aardgasleiding en het handelingsperspectief.
- Waar mogelijk noodplannen opstellen en oefenen waarin het ongevalsscenario fakkelbrand is opgenomen.
- Opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen voor de hulpverlening aanleggen. De brandweer kan hierover adviseren.

Mocht u naar aanleiding van dit advies nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met ons opnemen (Telefoon 020-5556000).

Met vriendelijke groet,

Dhr. N.A. Gret
Coördinator Industriële en Externe veiligheid
Brandweer Amsterdam-Amstelland